

SAĞLIK – HİJYEN – TASARIM

Gelecek günlere hazırlıklı olmak...

Abdullah ŞEN
APACK Genel Müdürü

Gelecek bir gün gelecek. Bugünden gelecek öngörümüzü doğru yapamazsak rekabetten anında düşeriz. Oysa bizim gibi uzun soluklu hedefleri olan firmaların yol haritasını doğru çizmesi lazım.

Bütün dünyanın dengesini bozan, hayatlarımızı sarsan, bizi evlere sıkıştıran, maskelerin ardına kapatan pandemi (salgın) önlemleri hepimizin yaşam modelini değiştirdi. Şimdi toplum ve ekonomi stratejistleri, bu kaotik durumdan çıkma yolları arıyor.

Şu anlaşıldı ki herşey bir yana sağlık bir yana.

Çalıştığımız işkolu, hijyen konusuna ayrıca önem vermemizi gerektiriyor. APACK olarak en başından beri bunun farkında olarak firma stratejimizi geliştirdik. Daha salgın hayatımızı altüst etmeden önce makine tasarımında hijyen konusuna el atmış ve bu yolda olumlu adımlar atmıştık.

EHEDG (European Hygenic Engineering and Design Group) yapısıyla bu noktada buluşmuştuk pandemi öncesi. Zaten firma hedeflerimizle örtüşen EHEDG oluşumu bizim için doğru bir yol arkadaşı oldu. Makinelerimizin tasarımını ve işletimini geliştirirken, temizlik konusunu üst sıralara taşımanın avantajını bugünlerde yaşıyoruz.

Salgının getirdiği sağlık önlemleri sonucunda bütün dünya ülkeleri pek çok yeni kuralı iş dünyasının masasına koyuverdi.

Önümüzdeki yıllarda sertifikalarını yenilemek durumunda olan gıda üreticisi firmaların, özellikle hijyenik tasarım gereksinimleri konusuna bugünden hazırlık yapmalarında fayda bulunmaktadır.

1920'lerden beri hijyen kurallarını tanımlayan ve özellikle gıda alanında etkili olan **3A-Sanitary Standards Inc. (3-A SSI)** hemen hemen her çeşit önde gelen gıda işleme ekipmanı için hem USDA (United States Department of Agriculture-ABD Tarım Bakanlığı) hem de FDA (Food and Drug Administration-ABD Gıda ve İlaç İdaresi) tarafından kabul edilmiş işleme sistemleri için onaylı çözümler üzerine çalışıyor.

2000 yılında kurulan **Küresel Gıda Güvenliği Girişimi (The Global Food Safety Initiative, GFSI)**, uluslararası platformlarda Gıda Güvenliği Sertifikasyon Programları üzerine faaliyet gösteriyor. Yeni GFSI hijyenik tasarım kıyaslama gereksinimleri, gıda tedarik zinciri boyunca gıda güvenliği, gıda kalitesi ve üretkenliğinin korunmasında hijyenik tasarımın ne derece önemli bir rol oynadığını gösteriyor.

1989 yılında beri avrupa merkezli çalışmalar yürüten **EHEDG (European Hygienic Engineering and Design Group)** de gıda üretiminin tüm aşamalarında hijyenik tasarım ve mühendislik çözümlerinin teşvik edilmesi ve geliştirilmesi üzerine çalışıyor. EHEDG'nin hijyenik tasarım yönergeleri gıda işleme firmaları ve ekipman tedarikçileri tarafından yaygın olarak benimsendi ve uygulanır hale geldi. Bunun sonucunda gıda üretim ortamlarının ve işleme hatlarının temizlenebilirliğine önemli katkıları olduğu görülmektedir.

Bu tür oluşumlar, gıda/medikal güvenliğin sağlanmasında, bir anlamda sınırlar ötesi kanun koyucu durumuna eriştiler ve konuyla ilgili sertifika vererek firmaları akredite eder duruma geldiler.

Yeni dünya ekonomik düzeninde gıda ve medikal alanlarda mal ve hizmet verecek olan firmaların sağlık ve hijyen konularında birtakım sertifikalara sahip olması mecburi hale gelecek görünüyor.

Böylelikle gıda işleme tesislerini planlayanlar ve ekipmanlarını geliştirenler ile son kullanıcılar yani gıda üreticileri arasında daha sağlam bir iletişimin kurulacaktır.

Güvenli gıda üretiminde, hijyenik tasarım ile yapılmış makineler sayesinde daha verimli ve sürdürülebilir gıda üretim süreçleri ortaya çıkacaktır. Küresel düzeyde bakıldığında çiftlikten çatala kadar gıda tedarik zincirlerinde yer alan bütün unsurlar için bir güven mekanizması ihtiyacı bu yapıların çalışmaları sayesinde oluşacaktır.

Gelecek, özellikle gıda ve medikal alanda üretime yönelik makine imalatında birtakım belgelendirmeleri (sertifikasyon) mecbur hale getirecektir. Bu konularda emek ve para harcayan herkesin hijyenik tasarım konusuna eğilmesi ve yapılarını buna göre şekillendirmesi yeni çağın gereklerine çok hızlı bir biçimde uyum sağlaması gerekmektedir.

Erken kalkanlar yol alacak, diğerleri rekabette zorlanacaktır.